

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Med mirom in vojno

V svetovnih diplomatskih krogih zelo resno presoja položaj, vendar pa se še vedno nadejajo na mirno poravnavo konflikta, četudi Rusija in Kitajska mrzlično nadaljujeta vojaške priprave

— London, 19. julija. Vsa svetovna javnost z največjo napetostjo spremlja dogodke na Daljnem vzhodu ter čaka na nadaljnji razvoj konflikta med sovjetsko Rusijo in Kitajsko. V diplomatskih krogih sicer naglašajo, da prelom odnošajev še ne pomeni neizogibno vojnega konflikta, vendar pa je izbruh sovražnosti mogoč vsak trenutek.

Angleški oficijelni krogi smatrajo sicer konflikt med Kitajsko in Rusijo za zelo resno zadevo, vendar pa mislijo, da ne bo prišlo do vojne. Če pa bi se sovjetska Rusija le odločila, da izravna svoj konflikt s Kitajsko z orožjem, sodijo, da ne bo mogla dolgo vzdržati že zaradi tega, ker je ozemlje sovjetske Unije preobširno za nagle in uspešne vojne operacije. Razen tega ima Rusija z vojaškimi operacijami na Daljnem vzhodu slabe izkušnje, ker je dovoz čet in drugih vojaških potrebščin po sibirski železnici zelo otežkočen.

Nankingska vlada po mnenju angleških krogov nima interesa, da bi napadla Rusijo. Odločilni vpliv na razvoj dogodkov pa pripisujejo v angleških krogih stališču, ki ga bo zavzela Japonska, ki je najbolj zainteresirana na ohranitvi statusa quo na Daljnem vzhodu.

Končno pa polagajo kljub vsemu pesimizmu nado na to, da Rusija in Kitajska, ki sta med prvimi podpisali Kellogov pakt, ne bosta pogazili te pogodbe in brez poskusa mirne likvidacije spora segli po orožju.

Diplomatski zastopniki se selé

— London, 19. julija. Popolna prekinitev vseh odnošajev med Kitajsko in Rusijo je razburjenje v Harbinu še povečala. Ruski konzulati in trgovinske misije so že zaprli svoje urade in se pripravljajo, da še tekom današnjega dne zapustijo kitajsko ozemlje. Po sedanjih dispolicijah bodo sovjetski zastopniki na Kitajskem odšli najprvo na Japonsko in bodo tam počakali na nadaljnji razvoj dogodkov.

Tudi kitajski zastopniki v sovjetski Rusiji se pripravljajo, da še tekom današnjega dne odpotujejo.

Nemčija je prevzela varstvo ruskih in kitajskih interesov

— Berlin, 19. julija. Tako Rusija kakor Kitajska sta se preko svojih diplomatskih zastopnikov v Berlinu obrnili na nemško vlado s prošnjo, naj bi za časa prekinitve rusko - kitajskih odnošajev zavzela varstvo interesov na Kitajskem in v Rusiji. Po mednarodnih običajih je nemška vlada ugodila tej prošnji. Nemški diplomatski zastopniki na Kitajskem in v Rusiji so že prejeli tozadevna navodila.

Kitajska se ne vznemirja

Nanking, 19. julija. Sinoči je prislo semkaj točno besedilo ruske note, s katero so ukinjeli vsi diplomatski odnošaji med Rusijo in Kitajsko. Ministrski predsednik Čang-kajšek je takoj po sprejemu note sklical posvetovanje vseh vladnih šefov in šefov strank ter vrhovnega posvetovalnega sveta. Po tem zborovanju je izjavil novinarjem, da kitajska vlada zaradi takega razvoja dogodkov ni vznemirjena, ker je s tem že vnaprej računala. Po njegovem mnenju prekinitev odnošajev za Kitajsko ne bo imela resnejših posledic. Vojna med Kitajsko in Rusijo je v sedanjem trenutku malo verjetna. Kljub temu pa je nankingska vlada pripravljena na vse možnosti.

Transport ruskih čet na mejo

— London, 19. julija. Zbiranje ruških čet in transporti na mejo se nadaljujejo. Mongolska konjenica in sibirski kozaki se koncentrirajo na severni meji Mandžurije. Po vestih iz Nankinga so se skoraj vsi na Kitajskem živeči emigranti prostovoljno javili ter so pripravljeni boriti se na strani Kitajske. Kitajska vlada je odobrila rekrutacijo med ruskimi emigranti.

Koncentracija ruske vojske na meji

— London, 19. julija. Vrhovno poveljstvo nad ruskimi četami je vlada poverila konjeniškemu generalu Budjennemu.

Po vestih iz Rige je dobil novimenuvani vrhovni poveljnik ruških

čet na Daljnem vzhodu general Budjenny, ki je bil poklican z dopusta, od sovjetske vlade nalog, naj takoj koncentriira na mandžurski meji sovjetsko zračno flotilo, pehoto, kavalerijo in vse ruske oddelke tankov. Obenem naj pojača garnizije v Leningradu in v Moskvi.

Prvi obmejni spopadi

— Nanking, 19. julija. V Pogrančni naj se zbirajo ruske čete vseh vrst orožja. Posebno številno so zastopani oddelki za borbo s strupenimi plini. Sovjetski oddelki so poskušali prodreti preko Amura, a so bili odbiti. Davi je pet ruških vojni letal preletelo kitajsko mejo in del časa krožilo nad kitajskim ozemljem. Med prebivalstvom je izzval prihod ruških letal veliko razburjenje. V nekaterih krajih so začeli ljudje panično bežati, menec, da gre za napad Rusije. Ruske vojaške priprave ob kitajski meji se mrzlično nadaljujejo. Sovjetska vlada zagovarja svoje ukrepe s tem, da hoče preprečiti vpad emigrantov na rusko ozemlje, ker je prepričana, da bodo belogardisti, ki se rekrutirajo večinoma iz pripadnikov bivše Kolčakov armade, prvi skušali izkoristiti to priliko za oborožen napad.

— Tokio, 19. julija. Po poročilih iz ruskega vira so včeraj in danes sovjetska letala preletavala kitajske obmejne pokrajine in spuščala tiskovine. Sovjetske oblasti pozivajo v teh letakih in tiskovinah, naj se kitajsko prebivalstvo pridruži sovjetski akciji in obrne hrbet kitajski buržuaziji. Trgovsko brodovje na Amuru je prislo v Blagovješensk. Sodi se, da bodo odtod prepeljane čete sovjetske vojske v bližino mandžurske vojske radi vpadu in naglih operacij proti Kitajski.

Tokijski listi poročajo, da so že pričeli prvi spopadi med predstavami kitajske in sovjetske vojske.

Japonska ponuja Kitajski priateljsko pogodbo

— Tokio, 19. julija. Japonski generalni štab ne veruje v to, da bo prekinitev odnošajev med Rusijo in Kitajsko takoj dovedla do sovražnosti. Računati pa je z obmejnimi incidenti, ki bi jih povzročila zaradi koncentracije čet nastala nervoznost. Bivši koz. ataman Semenov je baje osnoval divizijo ruških belogardistov, ki se bo borila na kitajski strani. V tej zvezi se imenuje tudi ime Ostroumova, ki je bil vodja vzhodno - kitajske železnice do prevzetja po sovjetski Uniji.

— Tokio, 19. julija. Čeprav je japonska vlada zavzela zaenkrat stališče mirnega opazovanja dogodkov, se v političnih krogih smatra za možno, da bo morala končno vendarle intervenirati tako pri kitajski

vladi kakor v Rusiji, da se ohrani mir in red na Daljnem vzhodu. Službeno se poroča, da to vprašanje še ni toliko dozorelo, da bi zahtevalo kakršnokoli prenaplajeno odločitev vlade; vendar pa je japonska vlada obvestila nankingsko vlado, da je pripravljena skleniti z njo prijateljsko pogodbo, če se obveže, da bo v južni Mandžuriji vzpostavila status quo.

Intervencija velesil?

— Pariz, 19. julija. »Temps« razmotriva na uvodnem mestu položaj na Daljnem vzhodu ter piše med drugim: Odgovornost za postritev konflikta med Rusijo in Kitajsko pade skoraj izključno na moskovsko vlado. Kitajska je vse do zadnjega pustila odprta vrata za mirno rešitev. Nastane vprašanje, ali imajo velesile pravico, da intervenirajo v tem sporu. Brezdvomno je, da so vse velesile zainteresirane na tem, da vlada na Daljnem vzhodu mir. Zlasti Francija je zelo zainteresirana na vzhodno - kitajski železnici. Tudi angleško javno mnenje je sedaj mobilizirano proti sovjetski Rusiji. Rusiji se pred vsem predlaga, da je mnogo prej, predno je kitajska vlada odredila zaplenbo železnice, vršila vojaške priprave. Po informacijah lista bodo diplomatski zastopniki velesil vsakakor skušali vplivati na nankingsko in moskovsko vlado, da se izogneta oboroženemu konfliktu.

Čangkajšek za mirno poravnavo

— London, 19. julija. Čangkajšek je imel včeraj nagovor na gojenice vojne akademije v Nankingu. V svojem nagovoru je dejal, da ni nič izrednega, ako je Kitajska zasedla vzhodno - kitajsko železnico. Sovjetska Rusija se je obvezala, da vrne to železnico Kitajski. Ako je sovjetska Unija pripravljena lojalno priznati držav. samostojnost Kitajske in se ne bo mešala v notranje kitajske zadeve, ni povišja, da kitajska vlada ne reši vseh spornih vprašanj v duhu prijateljstva in pravičnosti. V teh pogajanjih pa bi se moralo vsekakor rešiti tudi vprašanje gornje Mongolije in vprašanje komunistične propagande.

Konec kapitulacijskega režima

— Nanking, 19. julija. Kitajska vlada je ukinita vse jamene (urade) za tuje ter obvestila vse poslanike in generalne konzule, da ne morejo več naravnost občeati s kitajskimi uradi, marveč da se morajo obračati samo na ministrstvo zunanjih del. Hkratu so bili vsi konzuli obveščeni, da gre odšimhal njihova uradna pot preko poslanikov in da se morajo vsi tuji v poslih, ki po svoji naravi ne spadajo v delokrog konzulata, obračati le na kitajske oblasti. S tem je kitajska vlada izenačila tuje z domačimi državljani ter stvarno ukinita vse sledove kapitulacijskega režima.

Perzijski vabí Amanulaha

— Teheran, 19. julija. Perzijska vlada je povabila bivšega afganskega kralja Amanulaha, naj bi se naselil v Perziji. Vlada utemeljuje svoje povabilo s tem, da bo Amanulaha iz Perzije mnogo lažje zasledoval razvoj dogodkov in Afganistanu, kakor pa iz Evrope.

Nemčija namerava povišati uvozne carine na agrarne pridelke?

S tem bi bila občutno prizadeta tudi naša država, ki bi morala omejiti uvoz industrijskih pridelkov iz Nemčije

Beograd, 19. julija. V naših gospodarskih krogih se te dni komentirajo carinskopolitični poskusi agrarnih krogov v Nemčiji, ki zahtevajo od svoje vlade, da zviša gotove uvozne - carinske postavke in zaščiti nemško kmetijstvo pred uvozom poljedelskih pridelkov iz agrarnih držav. Nemški poljedelski krogi si prizadevajo, da bi v prvi vrsti dosegli močnejšo zaščito pred uvozom svežega sadja, živine, sira in masla. Razumljivo je, da bi carinska reforma te vrste zadela zelo občutno tudi našo državo, ki izvažava v Nemčijo prilične količine navedenih pridelkov.

Vrhutega se v Nemčiji pojavlja težnja, da se sploh omeji uvoz iz inozemstva, predvsem uvoz lesa in hmelja, ki se v svojih najboljših hvalitvah uvažavaš iz Jugoslavije. Tudi ta carinska re-

forma bi zelo zadela našo državo in onemogočila uvoz jugoslovenskega hmelja v Nemčijo. Izvoz hmelja v Nemčijo iz naše države je bil v letošnjih prvih treh mesecih za 17 odstotkov višji od lanskega.

V naših gospodarskih krogih se naglašja, da bi naša država ne mogla sprejeti izpremenjene nemške carinske tarife brez temeljitih sprememb naše uvozne carinske tarife, ki v veliki meri favorizira naš nemško industrijo, zlasti uvoz poljedelskih strojev iz Nemčije. Naša država bi pač bila prisiljena, da si poišče drugih tržišč in da dobavlja gospodarske stroje in druge industrijske proizvode predvsem iz Češkoslovaške in Poljske, kjer je industrija poljedelskih strojev na enako visoki stopnji kakor v Nemčiji.

Dva nevarna požara

V Varšavi se je vnelo vojaško skladišče, v Berlinu pa je solnce povzročilo požar v tovarni celuloznih izdelkov

— Varšava, 19. julija. Sinoči ob 10. je izbruhnil v vojaških skladiščih požar, ki je trajal vse noč do ranega jutra. V skladiščih so se nahajale mnoge zaloge mazil, bencina in masti. Gašenje in ognje - gasce so ogrožale neprestane eksplozije olja in bencina. Vred dima je padlo več ognjegasev v nezavest. Ognjegasci so morali najprvo lokalizirati požar, da bi ne ogrožal sosednjih stavb. Vojaška skladišča so zgorela do tal. Škoda je ogromna. Vzrok požara še ni znan.

— Berlin, 19. julija. Včeraj v predmestju Adlershof nastali požar so povzročili solnčni žarki. V tavnarh Memofixa, ki iz-

delujejo pisarniške potrebšline, so po končanem delu in po odhodu delavcev eksplozirale celulozne plošče statističnih tablic. Plameni so v hipu zajeli vse spodnje tavnarne prostore in žvignali skozi okna v prvo nadstropje. Požar je uničil vse prostore v pritličju in prvem nadstropju, dočim so bili prostori v drugem nadstropju zelo poškodovani.

— Emden, 19. julija. V četrtek je v zunanem pristanišču izbruhnil veliki požar, ki so ga komaj lokalizirali in šele po večurnem gašenju, pri katerem so pomagali tudi vojaški oddelki, pogasili. Škoda znaša nad pol milijona mark.

Vojaška špijonaža francoskih komunistov

Komunisti so imeli široko razpredeno in dobro organizirano aretacije — Preiskava se na špijonažno organizacijo — Prve daljuje

— Pariz, 19. julija. »Matin« poroča, da je policija že del časa prejemala zaupne informacije, da se nahaja v uredništvu komunističnega glasila »L'Humanite« pravo legio vojaške špijonaže, ki je izvrstno organizirano in ima svoje zaupnike v vseh tavnarh vojnega materiala in v arzenalih.

Na podlagi teh informacij je včeraj policija izvršila v prostorih tega lista hišno preiskavo. Pri urednikih so bili zaplenjeni tajni vojaški dokumenti. Proti urednikom in njihovim sodružnikom bo uvedena sodna preiskava.

Policija je izvršila hišne preiskave tudi

v prostorih omladinskega glasila »L'Avant-garde«, v lokalni omladinske organizacije, v delavski banki in v ostalih komunističnih organizacijah in ustanovah. Listi poročajo, da je policija zaplenila cel avtomobil sumljivih dokumentov. V tajni miznici v pisalni mizi generalnega tajnika Semarda so našli fotografske posnetke najnovejših tankov in avijonov ter najnovejše modele francoskih strojnih pušk. Policija je aretirala v cellem 5 oseb: Semarda in njegovega uredniškega tovariša, nekoga Poljaka in Italijana, ki so se zatekli v prostore »L'Humanite«, ter urednika »L'Avant-garde«. Policija nadaljuje preiskavo.

Razveljavljene prvenstvene tekme

— Zagreb, 19. julija. »Novosti« poročajo, da je JNS na svoji sinodni seji razpravljal o protestu splitskega Hajduka proti verifikaciji tekme z beograjskim BSK, češ da je v beograjskem mostu nastopil nepravilno verifikirani igrač Marković, ki da je s svojim predčasnim nastopom kršil pravila.

BSK se je izgovarjal, da ne odgovarja za pogrške podsaveze, ki je verifikacijo izvršil. JNS je po daljši razpravi ugotovil, da je beograjski podsavez že lani kršil pravila v podobnem primeru. Razveljavil je zato obe tekmi, ki jih je za letošnje državno prvenstvo odigral BSK s Hajdukom in beograjsko Jugoslavijo in ki sta kakor znano izpadli zanj zmagovito. Tekmi se bosta ponovili tekom avgusta.

„Na zapadu nič novega“ v Ameriki zaplenjen!

— London, 19. julija. Iz Washingtona poročajo, da so oblasti v Združenih državah zaplenile eloviti roman nemškega pisatelja Erika Marije Remarque »Na zapadu nič novega«, ki je bil kakor znano zaradi svojega prepričevalnega opisa grozot svetovne vojne preveden skoro na vse jezike. Oblosti niso zaplenile ameriške izdaje, pač pa iz izvirnika doslovo prevedeno angleško izdajo. Sklepijejo se na to, da so bile z angleško izdajo kršene pravice ameriških založnikov.

Strahovita železniška nesreča

— Denver, (Colorado), 19. julija. Na železniški progi, ki vodi skozi divje gorove Rokysland, se je v četrtek pripetila strahovita železniška nesreča. Štirje vozovi ekspresnega vlaka, ki je baš drvel preko železniškega mostu v Strattenu, so iznenada skočili iz tirov in zdrveli v prepad. Doslej so potegnili izpod ruševin 8 mrtvih in 20 težko ranjenih potnikov.

Nadaljno naraščanje žitnih cen

— Budimpešta, 19. julija. Pod vplivom naglega porasta žitnih cen na ameriških borzah so bili tudi na budimpeštanskem terminskem tržišču zabeleženi ponovni znatni porasti cen. Pšenica za oktober notira 26.58, za marec 27.62, rž za oktober 24.60. Tudi dunajska borza je bila čvrstejša.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.8675, Berlin 13.565 — 13.595 (13.58), Bruselj 7.9145, Budimpešta 9.9326, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 8.007 — 8.037 (8.022), London 275.97 — 276.77 (276.3), Newyork 56.865, Pariz 223.12, Praga 168.66, Trst 297.03 — 299.03 (298.03).

Elektri: Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Prašediona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 125 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: London 25.22, Newyork 519.95, Pariz 20.3675, Milan 27.195, Madrid 75.65, Berlin 123.90, Dunaj 73.20, Beograd 9.12875, Praga 15.88375, Bukarešta 3.06975, Budimpešta 90.62, Zofija 3.75.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje prof. dr. Belarja. Nj. Vel. kralj Aleksander je 17. t. m. odlikoval z redom Sv. Save 3. stopnje našega znanega seizmologa prof. dr. A. Belarja za njegove zasloge pri postavitvi seizmološke stanice v Beogradu na Tašmajdanu l. 1910 in za njegovo neumorno delovanje na svojem lastnem observatoriju pod Triglavom, katerega vzdržuje že skozi sedem let v prosvetne in poučne namene v svoji vili v Gorjah nad Bledom. Odlikovanje sta izročila dr. Belarju pomočnik maršala dvora g. major Pogačnik in ordonančni oficir g. major Popović Čestitamo!

— Iz državne službe. Imenovana sta za pisarja pri glavni kontroli pripravnik Josip Girtler, za računskega preglednika pa pisar Vinko Sterle.

— Novi referenti Presburoja. Za referente v centralnem Presburoju so imenovani dopisnik v Berlinu Milan Jovanović, dopisnik v Atenah Stefan Parmečević, tiskovni referent v zunanjem min. dr. Leopold Lenart in uradnik notranjega ministristva Vojislav Antonijević.

— Anketa o voznem redu. Pri direkciji državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 30. t. m. anketa, na kateri se bo razpravljalo o zboljšanju železniških zvez in o predlogih za nov vozni red. Anketa bo presojala in kritizirala sedanji vozni red iz vidika mednarodnega in lokalnega prometa.

— Kongres brivcev in lasničarjev. Letošnji kongres brivcev in lasničarjev Jugoslavije se bo vršil 27., 28. in 29. avgusta v Splitu. Razpravljalo se bo med drugim o cenah v brivnicah. V Jugoslaviji je okoli 20.000 brivcev in lasničarjev.

— Kazenski zakonik. »Uradni list« št. 74. z dne 18. t. m. objavlja kazenski zakonik za kraljevino SHS.

— Velika gasilska svečanost v Dolenji vasi pri Ribnici. V nedeljo 21. t. m. se bo vršila v Dolenji vasi pri Ribnici velika gasilska svečanost. Pred 50 leti je ustanovil g. Ignacij Merher prvo slovensko gasilno društvo, kateremu je spisal prvi slovenski »Vzbojnik«. Slavljenec načeluje prostovoljnemu gasilnemu društvu v Dolenji vasi nepretrgoma že 50 let. Gasilska zveza in župa mu izročita diplomu častnega članstva in svečanosti se udeležijo poleg gasilcev tudi odlični zastopniki naše javnosti.

— Upniki Slavenske banke d. d. Zagreb se tem potom vabijo na sestanek, ki bo dne 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20 z dnevnim redom: 1. Poročilo o Slavenski banki pred konkurzom in v konkurzu. 2. Poročilo o delovanju eksekutive slovenskih upnikov. 3. Finančno stanje konkurzne mase in 22% poravnalna ponudba upravnega odbora Slavenske banke. 4. Reolucije. — Zveza jugoslovanskih hranilnic.

— Jugoslovenci v Argentini. Dne 25. junija se je vršil v Buenos Airesu veličasten pogreb velikega jugoslovanskega rodoljuba, milijarderja Nikolaja Mihanovića. Pogreb, ki se ga je udeležilo skoraj vse mesto, je pričal, kako priljubljen je bil pokojni. Na pogrebu je zastopal našo državo naš poslanik Milorad Stranicki, kakor tudi Mihanović okoli štiri milijone funtov šterlingov, t. j. v naši valuti nad 1 milijardo in 100 milijonov Din. — Dne 22. junija se je v kamnolomu »La Isabela« smrtno ponesrečil 28letni Ivan Bartolović. V kamnolomu mu je eksplodirala mina in ga strahovito razmesarila. Širokaj je kmalu težkim poškodbam podlegel. V njegovi bližini sta delala dva Hrvata, od katerih je bil eden težko poškodovan, drugi je pa odnesel zdravo kožo. Pokojni Bartolović je bil rodom Slovenec. — V Argentini je prišel izhajati nov srbskohrvatski tednik »Narod«. List izdaja in urejuje Peter S. Filipović.

— Naša rivijera polna gostov. Ker je bil pretekli mesec dotok tujcev na našo riviero minimalen, je nastala upravičena bojazn, da bo letošnja sezona znatno zaostajala za lanskajo. Toda bojazen je bila neutemeljena, kajti na našo Primorje je prispelo zadnje čase toliko tujcev, da so v večjih kopališčih že vsi hoteli prenapolnjeni, pa tudi privatne sobe so oddane. V kratkem prispje na našo riviero še 5000 Nemcev. Na Sušak je danes prispelo okoli 400 nemških izletnikov. Izlet je organizirala »Neue Leipziger Zeitung«. V Split je te dni prispelo 18 rumunskih dijakov pod vodstvom profesorja Walterja Schumannja. V Split je te dni prispela tudi ekakurzija ljubljanskih dijakov Tehnične srednje šole.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta lepo, suho in vroče vreme, pravi pa, da krajevne nevihte niso izključene. Včeraj je bilo nekoliko oblačno samo v Ljubljani, povsod drugod pa jasno. Včeraj je zopet pritisnila vročina tako, da je znala povprečna temperatura v naši državi 30 stopinj. V Splitu je bilo 33, v Zagrebu in Skoplju 32, v Ljubljani 30,4, v Beogradu in Sarajevu 30, v Mariboru 27 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,9 mm, temperatura je znašala 17,5.

— Topla Sava. Savi se je pozna, da je pritisnila vročina. Včeraj ob 15 je znašala temperatura vode v Savi ob Tomačevem 19,8. Kopalci so torej s Savo lahko zadovoljni.

— Tragična smrt delavca. Pri gradnji železniške proge v Bakru se je včeraj pripetila težka nesreča. Delavec Josip Belanović, ki je bil s tovariši zaposlen pri izvoženju vagonov, je dvigal in prevračal železni vagonček, ki se je nenadoma prevrnil, padel v morje in potegnil delavca za seboj. Nesrečnega je zasul plaz preti in kamena je ugonil, še predno so mu mogli priskočiti na pomoč. Belanović je 12. delavec, ki je našel smrt pri gradnji bakarske železnice.

— Šest let je radi uboja. Pred tuzlanskim sodiščem je bil te dni obojen na šest let ječe dninar Stanko Matić iz sela Rožanj, ki je v prepiru ubil s sekuro dninarja Jovu Jovića iz istega sela. Plačati mora tudi vse stroške pogreba in procesa. Državni pravdnik je bil z obsodbo zadovoljen, zagovornik je pa vložil ničnostno pritožbo.

— Uboj radi semlje. Rodbini Danila Marića in Vladimirja Črnogorca iz Bune v Hercegovini sta se že dolgo pripravljala za poset njive, za katero sta se celo večkrat pravdali. Te dni je zadel Marić, katerega last je bila njiva, graditi ograjo okoli nje. Črnogorci so mu hoteli to preprečiti in napadli so ga s kamenjem. V silobranu je Marić štirikrat ustrelil v zrak, ker pa se napadalcu niso hoteli odstraniti, je še dvakrat ustrelil med nje. En strel je zadel staroga Črnogorca v prsa. Bil je takoj mrtev. Včeraj je prišel Marić v Mostar in se sam javil oblastim.

POTENJE ROK, NOG itd.

zanesljivo odstrani »SUDOR«-mast
lekarne »Pri orlu«, Celje.

— Drzen pustolovec v Banatu. V Banatu se je pojavil neverjetno drzen in nesramen pustolovec. Enkrat se izdaja za eksekutorja, drugič za policijskega agenta, tretjič za finančnega kontrolorja. Seljakom izterjuje davke ali pa kot policijski agent išče po hišah tihotapsko blago. Na take in slične načine je že osleparil nebroj lahkovernih seljakov. Višek njegove predramosti je pa bila aretacija veleposestnika Ivana Totha iz Stare Kaniže, katerega je lopov peljal h kovaču in mu zapovedal, naj mu roke okuje. Nato ga je posadil na voz in se z njim odpeljal. Tothova žena, ki je medtem izvedela, da se da zagonetni agent kupiti, je tekla domov, vzela več tisoč Din in jih izročila »agentu«. Žena in mož sta odšla potem domov, pustolovec je pa odnesel pete. Sedaj ga išče policija.

— S kladivom po glavi. Delavec Nikola Barić na državnem posestvu Belje je že del časa ljubimkjal z ženo Pavla Nikolića. Kmalu je o razmerju govorila vsa soseka in zadeva je prišla tudi Nikoliću na uho. Te dni je Nikolić svojega tekmečka pozval na odgovor. Sprla sta se in med prepričkom je Nikolić Barića večkrat udaril s kladivom po glavi. Smrtno ranjenega Barića so prepeljali v bolnico, Nikolić je bil pa aretiran.

— Nesreča na morju. V Stonu v južni Dalmaciji se je te dni pripetila na morju težka nesreča. Trije seljaki iz stonske okolice so se ponoči na slabem in trhljem čolnu hoteli prepeljati iz Malog Voška v Ston. Čoln je začel puščati in hipoma je bil pol vode. Dva seljaka sta utonila, dočim se je tretji komaj rešil.

— Smrt v Dravi. Te dni se je pri Osijeku kopala v Dravi 12letna učenka Olga Stegmayer. Med kopanjem je zašla v močan vrtinec, ki jo je potegnil za seboj. Olga se je obupno borila z valovi, končno pa je vrtinec podlegla in izginila v valovih. Trupla še niso našli.

Zahodnjavnik
razven ob sobotah. 9044-a

Iz Ljubljane

—lj Annie P. Dingman v Ljubljani. Gospodična Annie P. Dingman iz Clevelanda je prišla dne 12. junija v Jugoslavijo. Mudila se je po raznih krajih in zadnje dni je posetila tudi Slovenijo. Gospa Copelandova, lektorica angleščine na ljubljanski univerzi je sprejela gospodično Dingmanovo in jo peljala na Bled, Bohinj in Kranjsko goro. Dingmanova, ki je stalno zaposlena v Clevelandu je posebno priljubljena pri naših rojakih. Kot podpredsednica kluba umetnikov-amaterjev je storiila mnogo za naše mlade umetnike, ki so se izselili v Ameriko, posebno pa za rojaka slikarja Jakca. Omogočila mu je vstop v najodličnejše ameriške umetniške kroge. Udeležuje se tudi v mednarodnem inštitutu v Clevelandu, in posreduje ženam in dekletam, ki pridejo tja službo. Dingmanova je takorekro pokroviteljica otrok jugoslovanskih izselencev in skrbi za njih vzgojo. Dosegla je tudi, da je opustil clevelandski prosvetni oddelek tako priljubljeno »amerikanizacijo« in mesto tega prevzel izraz »prosveta za odrasle«. Slovenija ji je napravila kar najboljši vtis. V Ljubljani ji je posebno ugajalo moderno kopališče »Ilirije« in izrazila je željo, da bi tudi v Ameriki zgradili nekaj takih umetnih kopališč. Danes se odpelje v Novo mesto, da poseti rodbino slikarja Jakca.

—lj V gospodinjstvi šol »Mladiki« v Ljubljani se vrši enomesečni gospodinjstvi tečaj za učiteljice, ki ga je priredil Pomladek Rdečega križa. Namen tega tečaja je podati teoretičen in praktičen pouk iz gospodinjstva, iz domače in šolske higijene, na čigar podlagi odpirajo učiteljice na šolah šolske kuhinje in širijo povsod smisel za razumno gospodinjstvo in za higijeno, ki je podlaga splošnega ljudskega zdravja. Tečaj je omogočila pred vsem mestna občina Ljubljanska, ki je dala PRK brez odškodnine na razpolago potrebne kuhinjske in stanovanjske prostore v poslopu Mladike in vrhu tega še vso razsvetljavo in kurivo. Po končanem tečaju se prenovoje prostori in pohištvo gospodinjke šole in internata »Mladiki«, da bo zavod jeseni zopet na razpolago za gojenke gospodinjke šole in internata. Priglasila za oboje se sprejemajo pismeno ali ustno vsak dan v dopoldanskih urah v »Mladiki« ali pa pri ravnanstvu mestne ženske realne gimnazije.

—lj Peskusno kuhanje s plinom. Jutri zvečer ob 20 je v Mladiki (jedilnica) poskusno kuhanje in predavanje o plinu in

sicer v slovenskem jeziku. Predava voditeljica gospodinjke šole gđ. Zemljenova. Vstop prost.

—lj Hotel »Strukelj« se modernizira. Hotel »Strukelj« dobi v kratkem centralno kurjavo. Že več dni vzdavajo cevi in montirajo vse potrebne naprave. S centralno kurjavo bo hotel »Strukelj« mnogo pridobil na svoji privlačnosti.

Iz Celja

—c Napad epileptičje na ulici. V sredo popoldne je dobil v Benjamin Ipavčevi ulici 20letni Alojzij Jošt iz Dramelj nenadoma hud epileptičen napad in se je zgrudil sredi ulice nezavesten na tla. Okrog nesrečnega se je nabralo kakih 30 ljudi, izmed katerih pa nihče ni imel toliko usmiljenja in srca, da bi revežu pomagal, temveč so ga vsi s pravo opitjo radovednostjo motrili. Šele avizirani stražnik je ubogega božjastnega spravil v bolnico, kjer se je šele pozno popoldne zavedel.

—c Trpinčenje šivali. Predvčerajšnjim je peljal hlapec tukajšnjega skladišča pivovarne Union z vozom pivo v Zavodno. Naenkrat pa je začel konja tako pretepavati, da neka ženska tega ni mogla več gledati in je poklicala stražnika. Hlapec je konja tako pretepel, da se je sicer krepki konj pod silnimi udarci skoro zgrudil. V svoj zagovor je omenil hlapec, da je konj tako trmast, da včasih noče speljati niti najmanjšega tovora.

Kitajska vzhodna železnica

Kitajska vzhodna železnica, ki je postala predmet spora med sovjetsko Rusijo in kitajsko vlado, je bila zgrajena v letih 1897. do 1903. Že njena zgraditev je prav za prav posledica političnih sporov in intrig. Ko so namreč l. 1894-95. Japonci premagali Kitajce, se je obrnil poraženi tientskinski kralj Li Hung Cang na Rusijo, ki je rada izrabila to priliko, da utrdi svoj položaj na Daljnem vzhodu. Posledica pogodbe med Rusijo in Li Hung Cangom je bil sporazum o gradnji železnice, ki so jo gradili z ruskim kapitalom odnosno posojilom, najetim v Franciji. Železnica vodi skozi kitajsko Mandžurijo in z njo je postala ta ogromna pokrajina vsaj deloma civilizirana. Poprej je bilo v Mandžuriji okoli 2 milijona kitajskih kolonistov, naseljenih najbolj gostu v južnem delu ob Zoltem morju. Še zdaj bi bila Mandžurija pustinja, da ni podaljšala Rusija skozi njo svoje sibirskie železnice preko Harbina do Mukdena in Port Arturja.

Generalno ravnanje železnice je v Harbinu, ki postaja vedno bolj moderno kitajsko vele mesto. Pomen železnice pa ni samo političen in kulturni, marveč tudi finančni. Kitajska vzhodna železnica je namreč zelo rentabilna. L. 1925. so znašali dohodki 36,6 milijonov zlatih rubljev, izdatki pa samo 26 milijonov. Naslednje leto so znašali dohodki 37,5 milijona, izdatki pa 21,8 milij. zlatih rubljev. Od tega leta nimamo točnih podatkov, toda nedvomno so se dohodki železnice zvečevali in se niti nujna »končaja« z rusko-kitajsko pogodbo z l. 1924. Ta pogodba je razdelila oblast nad železnico med Kitajce in Ruse v približno enaki meri. V komisijah so predsedovali Rusi in Kitajci, organizacija in promet železnice sta ostala nedotaknjena. Nedavno se je pa vrgla kitajska agresivnost tudi na ta plen. Mandžurija, ki šteje sedaj 28 milijonov prebivalcev in je zelo rodovitna pokrajina, je postala kamen spodbite med Rusi in Kitajci in v ta spor lahko posežejo vsak čas tudi Japonci, ki imajo na kitajski vzhodni železnici enake interese, kakor Rusija in Kitajca.

Sport

— Sekcija Z. N. S. Delegira se k juniorskim tekmam v soboto 20. t. m. ob 18. uri I. : Mladika g. Jesih, v nedeljo 21. t. m. Mladika II. : Jadran g. Lukežič, Primorje : Slovan g. Mahkovec, finale Grafika : Egan g. Pevalek. — Sodnika se opozarjajo, da velja za juniorske tekme sledeče: Pravico do sodelovanja imajo juniorska moštva klubov LNP, nadalje tud moštva, ki niso voljena v LNP in šolski zavodi. Starostna meja za igralce je 18 let (letos rojeni letnik 1911 in več). Pred pričetkom vsake tekme se morajo igralci izkazati sodniku z rojstnim listom, domovinskim listom ali zadnjim šolskim izpiscem; igralci, ki se ne bodo izkazali, ne bodo smeli nastopiti. Vsak igralec mora imeti tekmo ene pokalne konkurence le za en klub. Moštva, ki krši pravilnik, izgubi tekmo s 0:3. Proteste glede upravičenosti nastopa katerega igralca je treba ustmeno prijaviti sodniku pred začetkom drugega polčasa dotične tekme. Tekme se po tekmovalnem pravilniku JNS, v kolikor ni posebnih določil v samem razpisu in sicer po pooblaščenemu sodniku. Vsaka tekma traja dvakrat 35 minut. Neodločene tekme se podaljšajo na dvakrat 10 minut; če pa ostane rezultat tudi potem neodločen, določi zmagovalca žreb. Moštva, ki samostojno zapusti igrišče, izgubi tekmo. Moštva morajo nastopiti v enotni opreml. V primeru poškodb je dovoljeno postaviti rezervno do začeka drugega polčasa. V soboto 20. t. m. ob 20. urah sodniški izpiti v kovani Emona.

Na trgu.

Gospa branjevki, ki prodaja gobe: Ali niso te gobe strupene? — Kaj še? Če bi vam pa postalo po njih slabo, vam vrnem polovico denarja.

Zelo mlada.

— Tale dama je stara že 55 let, pa je videti še zelo mlada.
— Seveda je zelo mlada. Le pomisli, v tramvaju ji gospodje odstopajo mesto, da lahko sede, ker je premlada, da bi stala.

Plavanje - pravi ženski šport.

Malokater telesne vaje pripomorejo ženi do izpopolnitve njene lepote tako kot plavanje. Dobre plavalke imajo vedno lep stas in ako so previdne tudi zelo lepo polt. Paziti morajo na to, da jim voda in prehudo sonce ne pokvari kože. — Pravilna uporaba obeh krem Elida idealno osigura vsaki ženi lepo in nežno kožo.

Pred kopeljo na prostem in zvečer preden se gre k počitku se uporablja nočna krema Elida. Ona povrne koži masčobo, ki ji je bila odvzeta. Po kopelji in vsak čas podnevi, ob solncu in ostrem vetru se poslužujte dnevne kreme Elida. Ta ščiti kožo ter ji da toliko opevano alabastru podobno barvo.

KREME ELIDA

Lepo poje črni kos

span. Lastnik je naučil krilatega pevca prepevati celo slovenske himne in tako nas zabava vsako jutro, da je veselje.

Toda ta brezplačna zabava ima tudi svojo elabo stran. Mnogi prebivalci Zelene jame prihajajo pozno ponoči z dela domov in bi radi spali pri odprtem oknu, pa jim črni kos zagode tako lepe uspanke, da jih kmalu mine zaspanost. Ker se ponavlja to jutro za jutrom, bi ponižno prosili legega črnega kosa in njegovega gospodarja, naj nam vsaj tupatam z jutranjim koncertom prižene, da bomo lahko spali. Mnenja smo, da spada kos v prosto naravo, ne pa na vrt v kajbico. Prizadeži.

Pismonoše

Marsikdo je že opazil s pismi preobložene pismonoše, ko zapuščajo pošto poslopje, da dostavljajo pisma številnim naslovlencem. Malokdo pa je pislil na pot, ki jo mora prehoditi vsak pismonoša dnevno, koliko mora prehoditi stopnic in da mora nositi dolgo časa težo od 15 do 30 kg tudi v tretje in četrto nadstropje. Ni samo torba nabito polna, tudi roke so še posebej obložene tako, da se mož komaj premika. Ze sam njegov pojav priča, da mora opravljati več, kot je bilo določeno s samo torbo. Kako mučno je to prenašanje v dežju in mrazu, si vsakdo lahko misli. Rokavic se ne more dosti posluževati, da ga ne zebe v roke, ker drugače ne more brskati za pismi, proti dežju in mrazu pa nosi nekaj plašček, ki mu komaj pokrije pisma. Ves pojav pismonoše kaže, da se ne računa s sedanjim ogromnim prometom, da je ostalo vse pri starem in se le zahteva, nosi, kolikor imaš pač dostaviti.

Ni torej čuda, da so ti možje v kratkem popolnoma izčrpani. Ko pride čas vpokojitve, so le še sposobni za prerani grob. Kar pogledite statistiko umrlih pismonoš zadnjih let in prepričali se boste o tem. Kmalu bo vpokojitvi so umrli pismonoše Bandl, Simenc, Primša itd.

Ce se že ni pomnožilo število pismonoš, kakor zahteva današnji promet, bi bilo pač misliti na to, kako olajšati delo tem trpinom. To ni težko in da se to še ni zgodilo, je pač krive le dejstvo, da na to ni mislila poštna uprava in tudi pismonoša ne, ker misli, da mu je pač usojen težki jarem, katerega sme odložiti šele, ko ne more več giban.

Pismonoša mora imeti praktično prevozno sredstvo, katero pusti lahko pred hišo, vzame iz vozila to, kar mora dostaviti v dotičnem poslopiju ter pusti vse ostalo na vozilu brez strahu, da mu kdo med

tem kaj izmakne ali pa ukrade vse skupaj.

Kako ugoditi tem zahtevam, sem že večpotegne in kolo stoji tako, da ga ni treba naslanjati ob zid. Sploh je vsa konstrukcija kolesa taka, da za »kolesarja« tu ni dela. Velik napis preprečuje, da bi sedel nepoklican na kolo. Kakor čujem, se poslužujejo tega kolesa že nekateri trgovci in mesarji za dostavo blaga naročnikom ter so z brzo dostavo ravno tako zadovoljni, kakor tudi s tem, da se uzmovijo sploh ne dotikajo takih koles. Kam bi pa lopov z njim?

Ce poštna uprava uvede taka ali slična kolesa tudi za naše preobremenjene pismonoše, bo s tem le štedila, ker bo mož delo hitreje in lažje opravil ter zato tudi ostal delj časa zdrav in krepak. Tudi mi bomo zadovoljni s to ureditvijo, ker nam ne bo več treba hoditi na pošto po večje pošiljke, katerih pismonoša sedaj sploh ne more dostavljati.

Kaj bo pa potem, če se uvede še tako zvani »mali paket«?

Tako iz socialnega, kakor tudi iz ekonomskega stališča in zaradi hitrejšega dostave pism in pošilk je nujno potrebno, da se čim prej misli na odpravo.

Ali več pismonoš, ali pa prepotrebna prevozna sredstva.

Sokol

— Sokolske društvo v Kriševih pri Ljutomeru je priredilo v nedeljo 14. t. m. na prijemnem travniku g. Križaniča v Kriševih svoj javni društveni nastop s sodelovanjem vseh društev Mur. sok. okrožja in Ormoža. Po dop. skunjah, ki so se v redu izvršile, je bila popoldne ob 3. uri telovadba vseh odelkov. Vodil jo je društveni načelnik br. T. Peeter program je izpopolnilo brat. društvo iz Ljutomera, ki se je v lepem številu udeležilo nastopa. Pred telovadbo je pozdravil Sokolstvo in navzoče društvo. podst. br. Fr. Lubi, a za njim delegat star. MSZ šup. nadzornik br. Zorko, ki je prinesel pozdrave in čestitke k lepim uspehom mladega društva iz Maribora. Nastop je zadovoljil precej številno občinstvo, ki je od Radgone do Ormoža in Murške Sotebote ter iz Slov. Gorice posetilo prireditve. Urejeni in okusno okrašeni paviljoni so nudili vsega, kar si si počelet. Bil je to lep dan za Križevce, saj je bil to prvi samostojni nastop Križev. Sokola. Led je prebit. Sedaj pa na delo še višje k lepšim uspehom. Hvala vsem poštvalnim delavcem, Sokolom domačinom in vsem drugim, ki ste pripomogli, da se je tako lepo izvršilo! Zdravo!

—47.

Pristopite k „Vodnikovim družbi“

August Bianchi:

Na valovih strasti

Roman

— Stopen tisoč frankov samo v draguljih, — je dejal Bredot, ko je pregledal vsebino tretje vrečke.

— Živeli Rusija in Bavarska! — je zaklical Plichon, ki je bil tudi zaključil svoje pripovedovanje.

— Objemam vas, Plichon, v svojem in v imenu svete bratovščine, — je dejal pater. Vstal je in objel v emi osebi pižamo, lasničarja in lakaja.

Pater Bredot je bil do solz ginjen. — Vse časti vredni ste, sveti oče, — je dejal Plichon, ki pa ni bil tako sladko ginjen, kakor pater, — toda solze so voda, zlato je pa zlato.

— Zlato je zemlja, solze so pa nebo, in vi imate pravico do obeh, — je odgovoril pater in položil v iztegnjene Plichonove roke dva kupčka ludiorov. — Zdaj je moja roka močnejša, nego je bila, ko sem bil zadnjič pri vas, — je dejal Plichon in potežkal ludior v roki. — Upam, da ste mi dali najmanj tri tisoč.

— Kdo je vam rekel, da mora biti tri tisoč? Samo dva tisoč sem vam dal, dragi sinko.

— Dva tisoč za stoenašt tisoč štiri-sto, — je potožil Plichon melanholično.

— Toda pomislite, dragi sinko, da lahko vi teh dva tisoč ludiorov potisočite, jaz pa brez velike nevarnosti ne morem menjati teh stoenašt tisoč štiri-sto niti za en frank. Dobiti nekaj je tako podjetnemu možu igračka, spraviti in ohraniti dobljeno je pa naloga, ob katero se lahko razbije še tako duhovita glava. Pozabljate pa tudi na indulgence pleniere, katero sem vam v imenu svete bratovščine že podelil.

— L' indulgence pleniere me reši večnega ognja, — je odgovoril Plichon, — nikakor pa ne galej v Toulonu ali v Brestu. Verjemite mi, sveti oče, da se pošteno potim, če se spominam na Toulon in Brest.

— Pa ne mislite na to, dokler vas ne zebe, — mu je svetoval pater. — Sicer pa ne smete pozabiti, da sega orožje svete bratovščine daleč za Toulon in Brest, če bi vas bridka usoda zanesla tja. Zato bodite brez skrbi in nadaljujte delo za sveto stvar kakor doslej. Vi ste ena najprirednejših rok in delate vse zelo previdno. Lahko se smatrate za prst božji, ki je poklican, da kaznuje lahkomišelnost in nečimurnost.

— Za to ni treba mnogo pameti, — je odgovoril Plichon skromno. — Pošten in značajni ljudje nimajo nikoli ni-

*) Pri jubilejih v katoliški cerkvi lahko padele škode do 40 dni odpusta, kar pomeni: štiridesednevno osvobodjenje od večnega ognja. Jezuiti pa, ki jim je dana iz nebes večja oblast, lahko grešnika popolnoma oprostijo večnega ognja.

šesar, kar bi mogli izgubiti. Taki ljudje lahko mirno spe pri odprtih vratih, ne da bi bili v nevarnosti. Zdaj pa zbogom, sveti oče. Stojim tu in kradem z nepotrebnim govoricenjem čas sebi in vam.

— Sveta bratovščina je prižgala svečo in sprenila Plichona iz spalnice.

Ko se je pater vrnil v spalnico, je vzel z mize one tri vrečke in stopil z njimi k peči. Vzel je železen drog ter razgrebel pepel in tleče oglje. Potem je dvignil v peči ploščat kamen in položil v odprtino pod njim one tri vrečke. Ko so bile vrečke dobro spravljene, je položil kamen nazaj ter ga pokril s pepelom in ogljem.

Komaj je končal to delo, že se je začelo v sosedni sobi pet udarcev.

Pater, ki je skrbno štel udarce, je znova prižgal svečo in odšel iz sobe.

Ko se je drugič vrnil, ga je spremljal baron St. Bris, ki je sedel v naslanjač, ne da bi odločil plašč.

— Prihajate peš, baron?

— Ne, kočijo sem poslal na vogalu ulice nazaj. Ni posebno varno peljati se v kočiji, osobito v teh burnih časih.

— Kaj je položaj res tako nevaren?

— Je vprašal Bredot smeje.

— Pariz je zelo razburjen, a to je vedno slabo znamenje, kakor sami veste.

— Da, to pomeni mnogo.

— Spotoma sem srečal abbeja Saint-Romma.

Abbeja Saint-Romma... No, in kaj je dejal?

— Pravil mi je, da je srečal v Faubourg St. Antoine gručo ljudi, ki so kričali...

— Dolci z Ludvikom Filipom! — ga je prekinil pater. — V tem ne vidim nič nenavadnega ali hudega.

— Toda kričali so tudi: Proč z jezuiti! A to gotovo ni dobro znamenje. Bredot je molčal in zdelo se je, da ga je dobra volja minila.

— Treba je torej storiti to, o čemur sva se menila opoldne.

— Težko mi bo, vendar pa upam, da pojde.

— Mora iti. Zdaj ali nikoli!

— Pa me vendar ne mislite spraviti v ječo? — je pripomnil pater smeje.

— Tega namena nimam, — je odgovoril baron in položil polno možnjo na mizo. — Zato prepuščam vašemu prijateljsstvu in okusu, da uredite to zadevo tako, da bo volk sit in koza cela.

— Stori bom, kar je v mojih močeh, monsieur, — je obljubil pater in se skrivaj poželjivo ozrl na možnjo.

— Zdaj mi pa povejte po pravici, če ste že našli kako sled za onim delavcem, — je nadaljeval baron.

— Poslal sem zanesljive ljudi na vse strani.

— Moramo ga najti, to je morda naša najvažnejša naloga.

— Vem.

— Dvajset tisoč frankov za prvi sunek z bodalom v njegovo srce.

— Moj bivši sosed je mnogo vreden, morda še več, nego mislim sam.

— Ste se danes sestali s Flauretom?

— Z našim znamenitim doktorjem Levisierom? Da, bil je pred dobrimi tremi urami pri meni.

— Je bil dobre volje?

— Da, danes je bil zelo dobre volje.

— Jutri pa najbrž ne bo več.

— Flauret ima muhast značaj in njegova dobra volja navadno ne traja dolgo.

Morda bi kazalo podaljšati njegove muhe in dobro voljo tako, da bi je ne bilo nikoli konec.

— Bogue, zdi se mi, da so najine misli vlitte po enem kopitu, — je dejal pater smeje.

— Toda vaš blagorodni vojvoda je neizmerno bogat mož, — je nadaljeval pater po kratki pavzi.

— Da, naš blagorodni vojvoda dá vse rad, — je trdil baron.

— Kaj pa dražestna markiza?

— Saint Eulalie ima ta hip pri sebi abbeja Saint Romma in ves sveti kolegij.

Znova je nekdo petkrat pozvonil.

— Eh, to bo naš človek, — je dejal pater Bredot in vstal.

Baron St. Bris je potegnil izpod plašča črno masko in si zakril z njo obraz.

XXVIII.

Prizori 21. februarja zvečer.

Prvi prizor.

(Knjižnica v palači na Place Saint Georges. Pred marmornatim kaminom, v katerem plapolja ogenj, sedita dva moža. Prvi je srednje starosti, lepo rejen, resnega obraza. Drugi je star okoli šestdeset let, nizke in sključene postave, velikega okroglega obraza in z očali na velikem kljukastem nosu. Oči se mu tako iskre, da se zdi, da je steklo razbeljeno. Od vsega moža se vidi samo obraz, na katerem vsaka najmanjša žilica neprestano drgeče. Prvi je Odilon Barrot, drugi pa Thiers.)

Odilon Barrot: Obtožnica je učinkovala.

Thiers: Guizot se je smehljaj. Toda njegov smehljaj je bil smehljaj lune za oblakom.

Odilon Barrot: Odpovedali smo banket, toda vprašanje je, če bo minil jutrišnji dan brez nemirov.

Thiers: Seveda ne bo. Toda mi si lahko manemo roke, minister si jih pa ne more.

Odilon Barrot: Pravijo, da so legitimisti stopili na plan.

Thiers: Eh!

Odilon Barrot: In da so tudi republikanci...

Čeh, ki je naropal v Ameriki več milijonov

Se o poglavarju roparske tolpe »Chicago Gang« — Lustig ima tudi v praških bankah mnogo denarja

Poročali smo že o aretaciji največjega ameriškega pustolovca in bandita Viktorja Lustiga, rodom Čeha iz Tabora. Istočasno je bil aretiran njegov pajdaš Benjamin William Mac Sherry. V razkošno opremljenem stanovanju obeh pustolovcev je našla pariška policija za več milijonov čekov, mnogo ponarejenih potnih listov in najrazličnejših dokumentov. Lustig je poglavar največje ameriške roparske tolpe »Chicago Gang«, ki ima na vesti več sto vlovov, več umorov in drznih tatvin. Tolpa je ukradla več milijonov dolarjev v gotovini in dragocenostih. Svojege pajdaše je poslal Lustig naprej, da bi sondiral teren. Evropska in ameriška policija sta si oddahnili, ko sta zvedeli, da sta ta dva nevarna bandita pod ključem.

Praška policija je zasledovala Lustiga s tiralože že pred 15 leti. Takrat je začel svojo zločinsko karijero. V Pragi je ukradel 5000 kron in pobegnil od tam v Pariz, kjer je izvršil velik vlov, in ko so mu postala tla prevročna, jo je popihnil v Berlin, odkoder se je vrnil na Češko. Prinesel je s seboj mnogo denarja in nekaj mesecev se je skrival, potem je pa pobegnil čez mejo in odpoval v Ameriko. Lustigovo delovanje v Evropi ni bilo nič v primeri z njegovimi poznejšimi zločini v Ameriki. Kmalu se je seznanil z raznimi sumljivimi elementi in izvršil je več drznih vlovov. Specializiral se je na banke.

S svojo tolpo se je pripeljal vedno v avtomobilu pred banko in vlomilci so odšli v bančne prostore, kjer so potegnili revolverje in zaklicali: »Roke kvisku!« V ameriški kriminalni zgodovini še ni znan noben primer, da bi se tak rop ne posrečil.

Samo l. 1925 so naleteli roparji v trgovini nekega Čeha v Chicagu na odpor. V trgovini se je mudila slučajno trgovčeva nečakinja, ki je bila prispela iz Prage na obisk k stricu. Nekaj dni po njenem prihodu je stopil nekdo v stricevo trgovino in trgovec je prosil nečakinja, naj gre pogledat, kdo je in kaj hoče. Dekle je odšlo v trgovino in zagledalo pred pultom neznanca, ki je govoril angleško. Čehinja angleščine ni razumela in zato je hotela poklicati strica. Toda v istem hipu je počil strel in nesrečnica se je zgrudila s prestreljenim želodcem. Ropar je imel revolver v žepu in je streljal kar iz žepa.

Lustig je imel večkrat opraviti z ameriško policijo, toda samo enkrat je bil v nevarnosti, da ga zasačijo. Nekoč je po vlovu v blagajno s svojo tolpo bežal in policija ga je zasledovala. Policijski avtomobil je dohitel bandite v

avtomobilu in vnela se je pravcata bitka. Neki policist je udaril Lustiga s pendrekom po glavi tako močno, da se mu še zdaj pozna brazgotina. Zato se ga je prijelo ime »Krvava brazgotina«. Kljub prizadevanju policije se je roparjem posrečilo pobegniti. Lustig je bil znan med ameriški banditi kot eden najnevarnejših zločincev. Zato ni čuda, da je postal poglavar vlomilske tolpe. Njegov pomočnik je bil William Sherry. Lustig je večkratni milijonar, toda zdaj, ko je padel v roke pravice, ne bo imel od svojih milijonov nobne koristi.

Pred ustanovitvijo roparske tolpe se je mudil Lustig v Evropi, kjer je navezal stike s ponarejalci denarja. V ameriskem mestu Saint Louis je ustanovil zelo dobro opremljeno delavnico, v kateri je ponarejal bankovce raznih držav. Delavnica je morala zelo dobro poslovati, kajti Lustig jo je prodal nekemu poljskemu židu za več milijonov. Žid pa ni imel z njo sreče, kajti policija jo je kmalu odkrila in žida aretirala. Tako je prišla na sled tudi ustanovitelju in začela ga je iskati. Lustiga so pa tovariši pravočasno opozorili na nevarnost in pobegnili je v Evropo, od koder se je znova vrnil v Ameriko. Zanimivo je, da je pošiljal Lustig na Češko cele zaboje v Ameriki naropanih stvari. Tudi v praških bankah je imel naloženega mnogo denarja.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Dober svet.

— Moj sin je zelo nadarjen, pa ne vem, kaj naj postane, slikar ali pisatelj.

— Hm, mislim, da bi bilo najbolje, če postane pisatelj.

— Zakaj?

— Ker je papir cenejši od platna.

— Iz boljših krogov.

— Kako dolgo ste že na počitnicah, milostiva?

Gospa dostojanstveno: Takole približno štiri čekovne knjižice.

GRITZNER, ADLER in KAYSER

Josip Petelinc, Ljubljana

svetli stro, ter koleso so najboljša v materialu. Lepe opreme, ugodni plačilni pogoji. Istotam švicarski pletilni stro „DUBIED“ edino pri

Hotel Pension „Primordia“

zakupnik: W. Böhme

Morsko kopališče in klimatsko okrevališče. — Pension 60—70 Din

PODGORA - DALMACIJA

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

PREMOG domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe
KOVAŠKI PREM OG vseh vrst
KOKS varniški, plavžarski in plinski.
BRIKETE

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 15/.

Dinamo z vzporednim motorjem,

P. S. 184, Volt 115, Amp. 16, število obratov 2010, se poceni proda. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod: „Dinamo“. Pojasnila daje tudi Narodna tiskarna.

Uradni telefonski imenik avstrijskih dežel za leto 1929

je izšel

Cena Din 120—

Naroča se v

Knjižarni Viskovne zadruge v Ljubljani

Prešernova ulica št. 54 in pri njeni podružnici v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo. — Najmanjši oglaš 5—

Citte koncertne

skoraj nove, prodam za Din 300. — Poljanska cesta 17, I. nadst. 1547

»Tridesetšestletni mladič«

št. 102 naj dvigne pismo. 1546

Učenca

zdravega, krepkega, poštenih staršev, z 1—2 razr. meščanske šole, sprejme v trgovino mešanega blaga. A. Pogačnik, Cerknica. Hrana in stanovanje v hiši. 1545

Pekarijo

dobro idočo, s trgovino z delicatami in trafiko, v lepem vinogradniškem kraju sreza Brežice oddam takoj za več let v najem. Ponudbe na naslov: Terezija Vrečko, pos. v Pišecah št. 46, pošta Pišec. 1544

Sobarico in dekle

ki bi pomagalo v kuhinji, isčem. Znanje nemščine pogoj. Plačam 300 Din, vsakega pol leta obleko in par čevljev. Dopise na: M. Zwilling, grad Zdenčina pri Zagrebu. 1543

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporablja Laruch kapsule za ozdravljenje spolnih bolezni (triper, belo kapanje). V vsaki lekarni pošta Din 25.—, s pošto pošlje lekarna Blum, Subotica. 29-L

Dvojni jarebnik

Topham-Cylinder, v dobrem stanju prodam ali zamenjam za vrčano žago (Bandsäge). — Nadalje prodam stroj za lomljenje kamna, s pripadajočim bencin-motorjem. »Jugoslavica, Črnomelj. 1383

Lokale

za trgovino, pisarno ali boljše obrt oddam v Ilirski ulici 15. 1538

Kuharico

pridno in pošteno, ki opravlja vsa hišna dela, sprejme takoj Ivanka Zorko, trgovina. Sv. Benedikt v Slov. gorah. Ponudbe s priloženo sliko, navedbo plače in referencami na gornji naslov. 1504

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurečkova 57

prilagojena najboljša tiskarna, tiska, šole, partiture i ostale potrebščine za vsa glasbila. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenci tranko.

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemije prinesi, garantirano naraven, se dobi v lekarni Dr. G. Piccoli Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, oskomi in inkaso menic ter naknala v tu- in inozemstvo safe - deposit - itd. itd. itd.

Brojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2708 2906 87-L